

Együttes végrehajtás – Joint Implementation

A Kiotói Jegyzőkönyvben vállalt kibocsátás-csökkentésnek elsősorban hazai politikákkal és intézkedésekkel kell eleget tenni, de a Jegyzőkönyv lehetőséget ad kiegészítő, ún. projekt alapú mechanizmusok használatára is.

A rugalmassági mechanizmusok alap gondolata két tényen nyugszik:

1. A kibocsátás-csökkentés költségei különböző országokban eltérőek, mivel a technológiák fejlettségével és a kibocsátás-csökkentés hatásfokának növekedésével a további kibocsátás-csökkentés költsége exponenciálisan nő.
2. Tekintve, hogy az antropogén eredetű üvegházhatás globális jelenség, hatását tekintve azt, hogy az adott kibocsátás-csökkentés hol történik, kevésbé lényeges.

A Kiotói Jegyzőkönyv által létrehozott projekt-alapú rugalmassági mechanizmusok		
Név	Mely országok között?	Magyarázat
Együttes Végrehajtás (Joint Implementation – JI)	Kibocsátás-csökkentési vállalással rendelkező országok között, amelyek ratifikálták a Kiotói Jegyzőkönyvet	Egy cég másik országban beruház egy olyan projektbe, melynek eredményeként kibocsátás-csökkentés jön létre – ennek a csökkentésnek egy részét a cég „haza viheti” és otthon ennyivel többet bocsáthat ki. Fontos feltétel, hogy a beruházás csak a kibocsátás csökkentés miatt legyen kifizetődő – szokásos üzletmenetű projektek nem kaphatnak elismert kibocsátás-csökkentést.
Tiszta fejlesztési mechanizmus (clean development mechanism – CDM)	Kibocsátás-csökkentési vállalással rendelkező országok és fejlődő országok között	Az együttes végrehajtáshoz hasonló mechanizmus, amely esetén a beruházás fejlődő országban történik, a projektet egy nemzetközi tanács felügyeli és a haszon részben a rendszer fenntartására és a klímaváltozás hatásainak fokozottan kitett fejlődő országok megsegítésére szolgál

A mechanizmusok elszámolásához különböző egységek tartoznak, melyek mind egy tonna széndioxid kibocsátással egyenértékű üvegházhatásnak megfelelő mértékegység szerint kerülnek elszámolásra.

A Jegyzőkönyv életbe lépése kapcsán felmerült a Jegyzőkönyvben szereplő két projekt-mechanizmus (Együttes Végrehajtás és Tiszta Fejlesztési Mechanizmus) összekapcsolása az európai unió kibocsátás kereskedelmi rendszerével. Ezen összekapcsolódás problémáit kezeli a 2004/101/EK irányelv, mely rendelkezik a két rendszer egybefonódásának eseteiről és a kettős elszámolás elkerüléséről.

Hazai vonatkozások

Hazánkban a JI projektek befogadásában 2002 óta történik.

A 2045/2003. (III. 27.) Korm. határozat értelmében felállított Kiotói Mechanizmusok Tárcaközi Bizottság végzi az Együttes Végrehajtási projektek értékelését. A projektek alapvetően államközi megállapodások, gazdasági szektorbeli résztvevőkkel.

A benyújtott JI projektek engedélyezése két lépcsőben történik:

1, Az ún. Támogató Nyilatkozatot kell a projektnek megszereznie. Ennek eléréséhez egy meghatározott tartalmú projekt leírást kell a KvVM államtitkárának eljuttatni két példányban. A benyújtott projektek elbírálását kormányzati szakértők, illetve a Kiotói Mechanizmusok Tárcaközi Bizottsága végzi, és az utóbbi bizottság állásfoglalása alapján adható ki a KvVM államtitkárának aláírásával a Támogató Nyilatkozat.

2, A Támogató Nyilatkozat megszerzését követően nyújtja be a projekt gazda a már részletesen kidolgozott Projekt Tervdokumentumot magyarul és angolul két-két példányban, illetve egy kísérőlevelet a KvVM államtitkárának címezve, amelyben röviden összefoglalja a Támogató Nyilatkozat kiállítása óta történt fejleményeket. Ezt követően – a szakértői elemzések figyelembevételével – a Kiotói Mechanizmusok Tárcaközi Bizottsága minősítheti a projektet JI projektnek, és ez alapján a KvVM államtitkára kibocsáthatja a Jóváhagyó Nyilatkozatot.

Jelenleg 47 projekt tervezet van nyilvántartásban a KvVM-ben, ebből 27 projekt kapott Támogató Nyilatkozatot (beruházás értéke: 14 940000 kibocsátás csökkentési egység) és 15 projekt kapott Jóváhagyó Nyilatkozatot (beruházás értéke: 10 934000 kibocsátás csökkentési egység). (Egy kibocsátás csökkentési egység értéke 3-12 euró)

Beruházó országok: Hollandia, Japán, Ausztria, Franciaország, Kanada, Világbank

Projekt típusok: szélenergia, biomassza-tüzelés, N₂O kibocsátásának csökkentése szűrő berendezésekkel, metán hasznosítás, depóniagáz hasznosítás, biogáz hasznosítás, energiahatékonyság javítása.

Beruházó országok: Hollandia, Japán, Ausztria, Franciaország, Kanada, Világbank

Projekt típusok: szélenergia, biomassza-tüzelés, N₂O kibocsátásának csökkentése szűrő berendezésekkel, metán hasznosítás, depóniagáz hasznosítás, biogáz hasznosítás, energiahatékonyság javítása.